

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
YURT DIŞI YÜKSEKÖĞRETİM DİPLOMALARI TANIMA VE DENKLİK
İŞLEMLERİNE İLİŞKİN ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu usul ve esasların amacı, yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınan ön lisans, lisans, yüksek lisans diplomalarının denklik işlemlerinde uyulacak usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu usul ve esaslar, yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınmış ön lisans, lisans ve yüksek lisans derecelerine ilişkin tanıma ve denklik taleplerinin değerlendirilmesi süreçleri ile Tanıma ve Denklik Komisyonu, Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Bilim Alanı Danışma Komisyonunun görev ve yetkilerinin belirlenmesini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu usul ve esaslar, 05.12.2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu usul ve esaslarda geçen;

- a) Açık öğretim: Yükseköğretim kurumlarında yüz yüze ve uzaktan öğretim dışında, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının mekândan bağımsız şekilde karşılıklı iletişim ve etkileşimine dayalı olmaksızın gerçekleştirilen eğitim-öğretim türünü,

- b) Akreditasyon kuruluşları: Yükseköğretim Kurulunun tescil yetkisi verdiği veya tescil yetkisini kabul ettiği uluslararası kalite güvencesi kuruluşlarını,
- c) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini (European Credit Transfer System-/ ECTS),
- ç) Ayrıntılı transkript: Öğrenim süresi boyunca görülen bütün dersler, yapılan stajlar ve projelerin muhteviyatını detaylı olarak gösteren ve diplomayı düzenleyen yükseköğretim kurumunun ya da ilgili ülkede bu belgeyi tanzim etmekle görevli kurumun ıslak imza, mühür, hologram ya da kaşesini havi resmî belgeyi,
- d) Bilim Alanı Danışma Komisyonu: Tanıma ve denklik başvurularının incelenmesi sürecinde çeşitli mezuniyet alanlarına ilişkin olarak gerektiğinde görüş almak amacıyla kurulan, çalışma ve usul ve esasları kendi yönergesinde belirlenen ve çeşitli üniversiteler bünyesinde çalışmakta olan alanında uzman öğretim üyelerinden oluşan komisyonu,
- e) Daire Başkanı: Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanını,
- f) Denklik belgesi: Yükseköğretim Kurulunca tanınan yurtdışı yükseköğretim kurumlarından ve programlarından alınan ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarının, ilgili eğitim düzeyindeki kazanımlar bakımından Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarınca verilen ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarının eş değerliliğini gösteren belgeyi,
- g) Diploma denklik belgesi: Denkliği talep edilen diplomanın Türk yükseköğretim sisteminde hangi alan ve düzeye eşdeğer olduğunu gösteren belgeyi,
- ğ) Diploma eki (diploma supplement): Yükseköğrenim döneminde elde edilmiş, bilgi, beceri, yetkinlik ve bunların ifade edildiği diploma, derece, sertifika gibi belgelerin, akademik ve mesleki tanınmasını sağlamaya yönelik, bir yükseköğretim diplomasına ek olarak verilen kapsamlı bilgileri içeren belgeyi,
- h) Esaslı farklılık (Substantial difference): Lizbon Sözleşmesi esaslarına göre yurtdışından alınan diplomanın yeterlikleri ile ulusal yeterlikler arasındaki, başvuru sahibinin denklik talebinin nedeni olan yükseköğrenimin devamı, araştırma çalışmaları ya da meslek icrasına engel teşkil edebilecek önemli ve belirgin farklılıkları,
- ı) Komisyon: Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından görevlendirilen Yürütme Kurulu üyelerinden birinin başkanlığında en az üç Genel Kurul üyesi ve gerektiğinde üniversitelerden görevlendirilen doçent veya profesör unvanına sahip öğretim üyelerinden oluşan Tanıma ve Denklik Komisyonunu,

- i) Kurul: Yükseköğretim Genel Kurulunu,
- j) Mezuniyet tanıma belgesi: Yurt dışındaki bir yükseköğretim kurumundan mezun olmuş ilgilinin, resmi olarak tanınan bir yurt dışı yükseköğretim kurumundan ve programından mezun olduğunu gösteren ancak diploma denklik belgesi niteliği taşımayan belgeyi,
- k) On-line başvuru: Giriş verilerinin olduğu yerde, anında girildiği, çıkış verilerinin gereksinim duyulan yerde, anında kullanıma sokulduğu ağ üzerinden yapılan başvuru sistemini,
- l) Örgün (yapılandırılmış) eğitim: Okul merkezli eğitim olup öğrencilerin, eğitim ve öğretim süresince ders ve uygulamalara devam etme zorunluluğunda oldukları eğitim ve öğretim türünü,
- m) Program: Tanıma /denklik başvurusu yapan ilgilinin diploma/transkriptinde yazan mezun olduğu alanı,
- n) Seviye ve Yeterlik Belirleme Sistemi (SYBS): Yurt dışından mezun olunan programla ilgili temel kazanımlar, eğitim ve öğretim dili, programın niteliği, teorik ve uygulamalı dersler, stajlar ve projeler yönünden eksiklik tespit edildiğinde ve/veya tereddüt olduğunda söz konusu programın niteliğine göre ders tamamlama, staj tamamlama, proje yapma, klinik pratik yapma veya sınava tâbi tutma gibi uygulamalardan birinin, birkaçının veya tamamının kullanılarak kazanımların elde edilme düzeyini ölçme ve değerlendirmeye yönelik işlemler bütünü,
- o) Tanıma: Yurt dışı bir yükseköğretim kurumunun ve kurumun ilgili programının akademik derece vermeye yetkili olduğunun Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilmesini,
- ö) Tanıma belgesi: Yurtdışındaki bir yükseköğretim kurumundan mezun olmuş ilgilinin, tanınan bir yurtdışı yükseköğretim kurumundan ve programından mezun olduğunu gösteren ancak diploma denklik belgesi niteliği taşımayan belgeyi,
- p) Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı: Yükseköğretim Kurulu bünyesinde tanıma ve denklik işlemlerini yürüten hizmet birimini,
- r) Transkript: Öğrencinin kayıt bilgilerini, yarıyıllara göre alınmış derslerini, bu derslerdeki başarı durumunu (harf notunu ve not sistemi açıklamasını), o ana kadar alınmış her bir dersin ve toplam derslerin AKTS/ECTS veya buna muadil kredi sistemi bilgilerini, not ortalamalarını, gerçekleştirilmiş ise staj bilgilerini içeren ve düzenleyen yükseköğretim kurumunun ya da ilgili ülkede bu belgeyi tanzim etmekle görevli kurumun ıslak imza, mühür, hologram ya da kaşesini havi resmî belgeyi,

- s) Transfer transkripti: Mezun olunan yükseköğretim kurumuna başka bir yükseköğretim kurumundan transfer edilen dersleri, kredi sistemi bilgileri, not ortalamaları ile gerçekleştirilmiş ise staj bilgilerini içeren ve düzenleyen yükseköğretim kurumunun ya da ilgili ülkede bu belgeyi tanzim etmekle görevli kurumun ıslak imza, mühür, hologram ya da kaşesini havi resmi belgeyi,
- ş) Teyit: yurt dışından alınan ve denkliği talep edilen mezuniyet belgesi veya diplomanın doğruluğunun öğrenim görülen ülkedeki/ülkelerdeki yurtdışı dış temsilcilikleri ve ilgili kurumlar aracılığıyla tespitine ilişkin işlemleri,
- t) Yönetmelik: 05.12.2017 tarih ve 30261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yurt Dışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliğini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Denklik Başvuru Kriterleri ve Değerlendirme

Denklik başvuru formu ve eklenecek belgeler

MADDE 5– (1) Başvuru formu başvuru sahibi tarafından veya resmi vekaletnameye sahip vekili tarafından doğru ve eksiksiz doldurularak ekinde;

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. kimlik numarası bulunan nüfus cüzdanı/kimlik kartı fotokopisi, yabancı uyruklular için uyruğunda buldukları ülke tarafından düzenlenmiş resmi kimlik belgesinin fotokopisi,
- b) Tanıma ve denkliği talep edilen diploma veya mezuniyet belgesinin aslı ile Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri veya Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti ve onaylı Türkçe tercümesi,
- c) Yükseköğrenim süresi içinde alınmış olan bütün derslerin notlarını ve ders saatlerini gösteren not çizelgesi (official transkript) aslı, Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden alınan diplomalar için diploma eki (diploma supplement) aslı ile Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri ya da Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti ve onaylı Türkçe tercümesi,

- d) Diploma eki ibraz edemeyenlerin bu durumu açıklayan ve ilgili yükseköğretim kurumundan veya ilgili ülkenin yetkili makamlarından edinecekleri belge aslı ve Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri ya da Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti ve onaylı Türkçe tercümesi,
- e) Mezun olunan yükseköğretim kurumuna başka bir yükseköğretim kurumundan transfer edilen dersler var ise bu dersleri gösterir not çizelgesi (official transkript) aslı ile Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri veya Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti ve onaylı Türkçe tercümesi,
- f) Aşağıdaki durumlarda bir önceki eğitim-öğretime ilişkin olarak alınan diploma ya da mezuniyet belgesinin aslı veya bu diploma ya da mezuniyet belgesinin; alındığı kurum, Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri ya da Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti istenir:
- a) Ortaöğrenimlerini yurtdışında tamamlamaları nedeniyle ÖSYM tarafından yapılan sınava girmeden KKTC üniversitelerinin kendi yaptıkları sınavı ile kayıt olan T.C vatandaşlarından lise diploması,
- b) Ortaöğrenimini kesintisiz olarak KKTC'de örgün eğitim veren bir eğitim kurumunda tamamlayan T.C. vatandaşlarından lise diploması,
- c) Ortaöğrenimden ön lisansa ders transferi varsa, ortaöğrenimin Türkiye'de görüldüğü durumlarda lise diploması,
- d) Ortaöğrenimden lisansa ders transferi varsa, ortaöğrenimin Türkiye'de görüldüğü durumlarda lise diploması,
- e) Ön lisanstan lisansa ders transferi varsa, ön lisans öğreniminin Türkiye'de görüldüğü durumlarda ön lisans diploması,
- f) Lisanstan yüksek lisans ders transferi varsa, lisans öğreniminin Türkiye'de görüldüğü durumlarda.
- g) Türkiye Cumhuriyeti uyruklu başvuru sahiplerinden yükseköğrenim süresince kullanılan pasaportların asılları veya giriş-çıkış tarihlerini gösteren ve işlem gören sayfalarını içeren Türkiye Cumhuriyeti noterleri veya Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri tarafından onaylanmış okunaklı sureti ile il emniyet müdürlüğünden alınmış giriş-çıkış belgesi veya e-devlet üzerinden alınan doğrulama kodu veya barkodu bulunan belge;

ğ) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi sınavları ile öğrenci alan yurt dışı yükseköğretim programlarından mezun olanlardan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki yükseköğretim kurumlarından mezun olan başvuru sahiplerinden, Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukukuna Göre Kurulmuş Olan Üniversitelerin Karşılıklı Tanınmasına Dair Milletlerarası Anlaşma çerçevesinde ortaöğrenimini Türkiye’de tamamlayanların yükseköğretime başladıkları yıl Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi Sınavları puan koşullarını sağladıklarını gösterir belge ve bu sınavlara muadil olduğu Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen sınav sonuçlarına ait belgeler,

h) Yükseköğrenime başlanılan yıl hazırlık öğrenimine tabi olanların hazırlık eğitimi aldıklarına ve bu öğrenimde başarılı olduklarına dair resmi belge,

i) Yüksek lisans diploma denklik belgesi başvurularında yüksek lisans tezinin biri basılı ve biri elektronik ortamda olmak üzere iki adet örneği ile tez kapağının ve tez özeti kısmının Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri ya da Türkiye Cumhuriyeti noterleri tarafından onaylı sureti ve onaylı Türkçe tercümesi,

i) Başvuru sırasında, başvuru sahiplerinden, yurt dışından alınan ve denkliği talep edilen diplomanın öğrenim görülen ülkedeki yükseköğretim kurumundan doğruluğunun araştırılmasına ilişkin açık rıza beyanları istenir.

j) Yabancı uyrukluların, ön lisans, lisans veya yüksek lisans diplomalarına mezuniyet tanıma belgesi veya diploma denklik belgesi başvurusunda bulunmalarının gerekçesini gösteren yazılı beyanları,

k) Çift uyruklu vatandaşlardan yurda giriş-çıkış belgesi veya öğrenim gördüğü yıllara ilişkin yurt dışında olduğuna ilişkin belge

yer alır.

Diğer belgeler

MADDE 6 – (1) Mezun olunan yurt dışı yükseköğretim kurumundan alınan diploma, diploma eki ve akademik belge aslı ile yurtdışındaki herhangi bir yeminli tercüman tarafından tercüme edilen belgelerin, yurt dışı ilgili kurumunca onaylanmış “Apostil Şerhi” istenir.

(2) Başvuru sahibinin giriş ve çıkışları üzerinde şüphe oluşması veya teknik nedenlerle bu kontrolün yapılamadığı durumlarda:

- a) Türkiye Cumhuriyeti uyruklu başvuru sahiplerinden yükseköğrenim süresince kullanılan pasaport asılları veya giriş-çıkış tarihlerini gösteren ve işlem gören sayfalarının Türkiye Cumhuriyeti noterleri veya Türkiye Cumhuriyeti Dış Temsilcilikleri tarafından onaylanmış okunaklı sureti,
- b) İl Emniyet Müdürlüğünden alınmış güncel giriş ve çıkış belgesi,
- c) Çift uyruklu başvuru sahiplerinin öğrenim süresince öğrenim gördüğü ülkede yaşıyor olduğunu gösterir belge,
- d) Yabancı uyruklular tarafından sunulan yeni tarihli ve geçerli oturma izni belgeleri istenir.

(3) Denklik başvurusunda bulunanlara başvuru ücretinin yatırıldığını gösterir dekont aslı istenir.

(4) Yüksek lisans eğitimine 06.02.2013 tarihinden sonra başlayan başvuru sahiplerinin denklik başvurularında, yüksek lisans eğitimini tezli yaptığını iddia etmesi ancak yapılan çalışmanın transkriptte tez (dessertation/thesis) olarak yer almaması durumunda, yapılan çalışmanın teze eş değer olduğunu belirten ve mezun olunan yükseköğretim kurumundan alınacak resmî belge aslı ve onaylı sureti istenir.

(5) 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde istenen belge ile ilgili olarak başvuru sahibinin pasaportunda vize bilgilerinin olmaması halinde oturma iznini tevsik eden resmi belge veya örgün eğitim belgesi istenir.

(6) Yukarıdaki fıkralarda yer almayan herhangi bir belgeye ihtiyaç duyulması halinde başvuru sahiplerinden ek belge istenebilir.

Savaş, ilhak ve işgal nedeniyle belge ibraz edemeyenlerin durumu

MADDE 7 – (1) Öğrenim görülen ülkelerde savaş, işgal veya ilhak koşulları bulunduğundan başvuru esnasında ibraz etmeleri gerekli olan belgelerin bir kısmını ibraz edemeyen ya da diploma teyitleri yapılamayan başvuru sahiplerinin durumu, savaş dönemi veya olağanüstü durum ile sınırlı kalmak ve belgelerin teyidi yazışmalarına cevap alınamaması durumunda geçerli olmak üzere Kurul kararları ile düzenlenir.

Denklik online başvuru usulü

MADDE 8- (1) Denklik başvuruları e-devlet veya YÖK'ün web sayfası üzerinden online yapılır.

(2) Kimlik belgesi, diploma, transkript ve/veya diploma ekinin aslı ve noter onaylı Türkçe tercümeleri ve rıza beyanı formu bilgisayar ortamında taranarak sisteme yüklenir.

(3) Sisteme yükleme işlemini tamamlayan başvuru sahibi veya yetkili makamlarca düzenlenmiş vekâletnameye sahip kişi on beş iş günü içinde 4 üncü maddede sayılan belgelerle birlikte randevu tarihinde denklik başvuru işlemini gerçekleştirmek üzere Daire Başkanlığına başvurur.

(4) Online başvurusunu gerçekleştirmiş ancak denklik başvuru işlemini gerçekleştirmek için evrakı ile birlikte Daire Başkanlığına 15 iş günü içinde başvurmayanın ön başvurusu sistemden otomatik olarak silinir. Bu durumda kişinin yeniden ön başvuru işlemini gerçekleştirmesi gerekir.

Online evrakları kontrol usulü

MADDE 9 – (1) Online evrakları kontrol başvurusu, şahsen veya yetkili makamlarca düzenlenmiş vekâletnameye sahip kişi tarafından, aşağıda belirtilen usule göre yapılır:

- a) Başvuru formu, diploma sahibi veya yetkili makamlarca düzenlenmiş vekâletnameye sahip kişi tarafından eksiksiz ve doğru doldurularak imzalanır. Başvuru formunda yer alan beyan ve ekinde bulunan belgelerin gerçekliğine ilişkin sorumluluk başvuru sahibine aittir.
- b) Başvuru formu ve ekindeki belgelerle on beş iş günü içinde denklik başvurusunu gerçekleştirmek üzere Daire Başkanlığına gelen başvuru sahibinin sunduğu belgeler, Daire Başkanlığının yetkilendirdiği kişi tarafından sistem üzerinden kontrol edilir.
- c) Kontrol edilen her bir belge üzerine “Görüldü” kaşesi basılarak belgeler başvuru sahibine iade edilir.
- ç) Yapılan inceleme sonucunda belgelerin eksiksiz olarak sisteme yüklendiğine ilişkin tarih ve sayı bilgilerini içeren barkodun bir nüshası başvuru formuna yapıştırılmak suretiyle kabul işlemi tamamlanır. Barkodun bir nüshası başvuru sahibine verilir.
- d) Posta yoluyla yapılan başvurular hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmaz.

Diploma teyit süreci

MADDE 10 – (1) Daire Başkanlığı tarafından başvuru evrakı sistem üzerinden kontrol edilerek başvuru onaylandıktan sonra başvurunun, Yönetmeliğin, yükseköğretim kurumları ve programlarının tanınmasına ilişkin 5'inci maddesi hükümlerine uygun olup olmadığı tespitine ilişkin inceleme yapılır.

(2) Kontrol edilen evrakın birinci fıkraya uygunluğunun anlaşılması üzerine, Daire Başkanlığı tarafından gerekli görülmesi halinde yurt dışından alınan ve denkliği talep edilen mezuniyet belgesi veya diplomanın doğruluğunun tespiti için öğrenim görülen ülkedeki/ülkelerdeki yurt dışı dış temsilcilikleri ve ilgili kurumlar ile teyit yazışması yapılır.

(3) Teyidi istenilen dosyanın cevabının Daire Başkanlığına ulaşması üzerine diploma denkliği talebine ilişkin esastan incelemeye geçilir.

Pasaport ve ülkede kalış süreleri kontrolü

MADDE 11 – (1) Başvuru sahibinin eğitim ve öğretim boyunca öğrenim gördüğü ülkede kalış süreleri, İl Emniyet Müdürlüğü giriş-çıkış verileri ve pasaportun işlem gören sayfaları üzerinden kontrol edilerek hesaplanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Denklik Başvurularının İncelenmesi

Mezuniyet tanıma veya diploma denklik belgesi başvurularının incelenmesi

MADDE 12 – (1) Yükseköğretim Kurulunca tanınan bir yurt dışı yükseköğretim kurumundan ve programından mezun olup başvuruya esas belgeleri tam olanların başvuruları;

- a) Mezuniyet tanıma belgesi veya diploma denklik belgesi başvurusunda bulunan ilgililerin mezun olduğu yükseköğretim kurumunun ve programının Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınıp tanınmadığı ve alınan eğitimin derecesi,
- b) Belgelerin asıl, gerçeğe uygun ve başvuru sahibine ait olup olmadığı, kişinin ilgili ülkede fiilen kalıp kalmadığı, pasaport bilgileri ve ülkeye giriş-çıkış dökümlerinin uygunluğu,
- c) Diploma denklik belgesi başvurusunda, denkliği talep edilen diplomaya esas yükseköğretim programının asgari süre, kredi ve öğrenim kazanımları açısından Türk yükseköğretim sisteminde yer alan programa ve derecelere eş değer olup olmadığı,

ç) Diploma denklik belgesi için başvurusu yapılan diploma programının aynısı veya benzerinin Türk yükseköğretim sisteminde bulunmadığı durumlarda, Yönetmelikte belirtilen diğer şartların sağlanması hâlinde diplomanın ön lisans, lisans ve yüksek lisans dereceleri açısından Türk yükseköğretim sisteminde eş değerliği,

d) Unvan kullanılmasını gerektiren durumlarda, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca kazanılan unvanla aynı olup olmadığı,

bakımından incelenir.

(2) Esastan inceleme, kural olarak transkript ve varsa transfer transkript ile birlikte Yönetmelik'in 5 ve 6'ncı maddelerinde belirtilen belgeler üzerinden yapılır. Ancak gerekli görülen durumlarda ayrıntılı transkript de istenebilir.

(3) Başvuru sahibi, gerekli görüldüğü durumlarda ayrıntılı transkript/ders içeriklerini veya ek belgeleri kırk beş gün içinde ibraz edemezse, inceleme dosyada mevcut transkript ve belgeler üzerinden yapılır.

(4) Başvuru sahibinin sunduğu belgeler Daire Başkanlığınca birinci fıkra kapsamında incelendikten sonra öğrenim durumu ve içeriğine ilişkin gerekli duyulması halinde Bilim Alanı Danışma Komisyonu veya üniversitelerden görüş alınarak Daire Başkanlığınca bir ön inceleme raporu hazırlanır ve Komisyona sunulur.

(5) Komisyonun gerek görmesi halinde, denklik başvurusunda beyan edilen yükseköğretim kurumunda öğrenim görülüp görülmediği, öğrenim görüldü ise hangi yıllar arasında öğrenim görüldüğü, öğrenim şekli (devamlı/örgün/açık öğretim vb.) mezun olup olmadığı ve adına diploma düzenlenip düzenlenmediği hususlarında ilgili kurumlardan teyit belgesi, ek bilgi ve belge ile başvuru sahiplerinden ilgili yükseköğretim kurumundan veya ilgili ülke yetkili makamlarından ek bilgi ve belge istenebilir.

Doğrudan denklik kararı alınabilecek durumlar

MADDE 13 – (1) Mezuniyet ve/veya diploma denklik başvurularının uygunluğunun tespiti halinde aşağıdaki durumlarda SYBS işlemleri uygulanmaksızın doğrudan denklik kararı alınmasına ilişkin Daire Başkanlığınca hazırlanan rapor Komisyon tarafından uygun görülmesi üzerine Kurulda karara bağlanır:

- a) Türk yükseköğretim sisteminde eş değer bir karşılığının olması hâlinde, mezun olunan yükseköğretim kurumunun, başvuru sahibinin, yükseköğrenime başladığı yıl Academic Ranking of World University (ARWU), CWTS Leiden Ranking Academic Ranking, QS World University Rankings, Times Higher Education World University Ranking, University Ranking by Academic Performance (URAP) sıralandırma sisteminde yer alan ilk 1.000 yükseköğretim kurumu arasında yer alması,
- b) Türk yükseköğretim sisteminde eş değer bir karşılığı varsa Yükseköğretim Kurulunun tescil yetkisi verdiği ya da tescil yetkisini kabul ettiği uluslararası kalite güvencesi kuruluşları tarafından akredite edilen programlardan alınmış diploma olması,
- c) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi Kılavuzunda yer alan yurt dışındaki yükseköğretim programlarına yerleştirilenlerin veya bu programlara yerleştirilen en son öğrencinin aldığı puanı alarak aynı yıl ilgili yükseköğretim kurumunun aynı programına kayıt yaptıranlara ait diploma olması,
- ç) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yükseköğretim kurumlarına ders transferi/yatay geçiş yoluyla geçerek öğreniminin en az %70'ini bu yükseköğretim kurumlarında tamamlayanlara ait diploma olması,
- d) Yükseköğrenime başladıkları ilk eğitim öğretim döneminde ÖSYM'nin yükseköğretime geçiş için aradığı asgari şartları karşılamış olan ve (c) bendinde belirtilen yükseköğretim kurumlarına ders transferi / yatay geçiş yoluyla geçip öğreniminin en az %70'ini bu yükseköğretim kurumlarında tamamlanan diploma olması,
- e) Yönetmeliğin 5 ve 6'ncı maddeleri kapsamında uygunluğu anlaşılan, ancak mezun olunan programın bu fıkrada belirtilen yükseköğretim kurumu ve programları dışında kalan programlardan alınan diplomalara; Türk yükseköğretim sistemindeki eş değer programa göre temel öğrenim kazanımları, teorik ve uygulamalı dersler staj ve projeler bakımından yeterliğinin Komisyon tarafından doğrudan veya Bilim Alanı Danışma Komisyonu ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüşleri dikkate alınarak kabul edilmiş olması.

(2) Mezun olunan programın alan ve derece bakımından aynısı veya benzeri Türk yükseköğretim sisteminde bulunmuyor ise diğer şartların sağlanması hâlinde, Bilim Alanı Danışma Komisyonunun incelemesinden ve görüş oluşturmamasından sonra, ilgililere diplomada belirtilen alanda Türk yükseköğretim sistemine eş değer olduğu tespit edilen ön lisans, lisans, tezli yüksek lisans veya tezsiz yüksek lisans derecesinde denklik kararı alınmasına ilişkin Daire Başkanlığınca hazırlanan rapor, Komisyon tarafından uygun görülmesi üzerine Kurulda karara bağlanır.

(3) Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşmeye (Lizbon Sözleşmesi) taraf olan ülkelerden, meslek icrasına izin veren alanlar dışında kalan programlardan mezun olan başvuru sahiplerinin, Yönetmelikte geçen diğer şartları sağlamaları ve ilgili program ve derecenin Türkiye’de karşılığı olması ve ülkemizde ilgili program ve derecede gerekli olan asgari eğitim süresi ve asgari krediyi sağlamaları durumunda SYBS işlemlerine tabi tutulmaksızın doğrudan denklik kararı alınmasına ilişkin Daire Başkanlığınca hazırlanan rapor Komisyon tarafından uygun görülmesi üzerine Kurulda karara bağlanır.

Seviye ve yeterlilik belirleme işlemi gerektiren durumlar

MADDE 14 – (1) Yönetmelik maddelerine uygunluğu tespit edilen mezuniyet ve/veya diploma denklik başvurularına aşağıdaki hallerde komisyon tarafından doğrudan veya Bilim Alanı Danışma Komisyonu ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüşleri sonucuna göre, SYBS işlemlerinden biri ve/veya bir kaç uygulanmak üzere Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan rapor Komisyon tarafından uygun görülmesi üzerine Kurulda karara bağlanır.

- a) 13 üncü maddede belirtilenler dışında olup yükseköğretim kurumlarının görüşleri sonucuna göre, mezun olunan programın, Türk yükseköğretim sistemindeki eş değer programa göre temel öğrenim kazanımları, eğitim-öğretimin dili, niteliği, teorik ve uygulamalı dersler, staj ve projeler bakımından yetersizliği sonucuna varılması halinde,
- b) Meslek icrasına izin veren tıp, hukuk, mühendislik, mimarlık, diş hekimliği, eczacılık, öğretmenlik ve klinik uygulaması olan sağlık alanlarından alınan diplomaların denklik başvurularının münferiden yapılan incelemesinde, aynı programdan mezun farklı kişilere; almış oldukları dersler, uygulamalar ve projeler vb. göz önünde tutularak eksiklik tespit edilmesi halinde,

Diploma denklik başvurularının reddini gerektiren durumlar

MADDE 15- (1) Diploma denklik başvuruları aşağıda belirtilen hâllerde reddedilir:

- a) Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınmayan yurt dışı yükseköğretim kurumlarında görülen eğitim ve öğretim sonunda alınan mezuniyet belgesi ve/veya diplomalara ilişkin mezuniyet tanıma belgesi ve/veya denklik başvuruları reddedilir. Ancak öğreniminin en az %70’ini tanınan yükseköğretim kurumundan almış olmaları hâlinde başvuru dosyaları incelemeye tabi tutulur.

b) Uzaktan öğretim kapsamı dışında kalan açık öğretim ve dışarıdan eğitim gibi devam zorunluluğu bulunmayan bir eğitim ve öğretim süreci sonunda alınan mezuniyet belgesi ve/veya diplomalara ilişkin denklik başvuruları gerekçesi belirtilmek suretiyle reddedilir. Ancak bu programlarda alınan derslerin en az % 70'inin örgün eğitim şeklinde alınması halinde başvuru dosyaları incelemeye tabi tutulur.

c) Mezuniyet ve/veya diploma denkliği veya mezuniyet tanıma belgesi talep edilen diplomaya esas teşkil eden yükseköğretim programının, eğitim programı/ alanı ve derecesi bakımından Türk yükseköğretim sistemindeki ilgili programlara eş değer görülmemesi hâlinde başvuru reddedilir.

ç) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalarla öğrenim dilinin Türkçe olarak belirlendiği programlar ile Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yurt dışındaki Türkçe programlar dışında öğrenim dili Türkçe olan programlardan alınan diplomalar için yapılan başvurular reddedilir.

d) Öğrenim süresince kullanılan pasaportun/pasaportların ve il emniyet müdürlüğünden alınan veya e-devlet üzerinden temin edilen doğrulama kodlu giriş-çıkış dökümünün incelenmesi sonucunda her bir eğitim ve öğretim dönemi için öğrenim görülen ülkedeki bulunma süresinde eksiklik tespit edilenlerin başvuruları reddedilir. Öğrenime devam süresinin hesaplanmasında Türkiye'deki ilgili yükseköğretim mevzuatı esas alınır.

e) Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan bir yurt dışı yükseköğretim kurumundan alınmış olmasına rağmen ön lisans, lisans veya yüksek lisans eğitimine eş değer olmayıp genellikle meslek eğitimi içeren ve alınmış olduğu ülkede bir üst öğrenime geçişe izin vermeyen veya Türkiye'deki akademik derecelere karşılık gelmeyen ara derecelere (sertifika programlarına) ilişkin başvurular reddedilir.

f) Yurt dışında bir yükseköğretim kurumu tarafından verilmeyen öğrenimler sonucunda alınmış olunan akademik karşılığı olmayan konusu Milli Eğitim Bakanlığını ilgilendiren başvurular gerekçesi belirtilmek suretiyle reddedilir.

(2) Yukarıda belirtilen hususların tespiti halinde Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan ret yönündeki rapor Komisyona sunulur, Komisyonun nihai görüşünden sonra Kurulda karara bağlanır.

Mezuniyet belgesi ile başvuru yapılması halinde

MADDE 16-(1) Denklik başvurusunun mezuniyet belgesi ile yapılması halinde diploma denklik belgesi yerine geçen mezuniyet denklik belgesi; diploma aslının ibraz edilmesi halinde mezuniyet denklik belgesi iptal edilerek diploma denklik belgesi düzenlenir.

(2) Mezuniyet denklik belgesi alan başvuru sahipleri, diplomaları ile mezuniyet denklik belgesinin aslını bir dilekçe ekinde daire başkanlığına ibraz etmeleri halinde **işleme başlanır**. Ancak başvuru sahibince ibraz edilen diplomanın mezuniyet belgesinden farklı bir ad, alan/program adı ile düzenlendiğinin anlaşılması halinde işlem tesis edilmez.

Çeşitli alanların incelenmesi sürecinde yapılacak işlemler

MADDE 17–(1) Meslek icrası kanunla düzenlenmiş alanlarda alınmış diplomalar için yapılan denklik başvurularının değerlendirilmesinde, söz konusu mesleğe ilişkin mevzuat hükümleri ve Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslar saklıdır.

(2) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndekiler hariç olmak üzere, yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının yabancı dil ve edebiyat, bu dillerin öğretmenliği, filoloji ile mütercim-tercümanlık alanlarındaki ön lisans, lisans ve yüksek lisans programlarından alınan diplomaların denklik işlemlerinde, mezun olunan program dili ülkenin resmî dili ile aynı değilse mezun olunan program dilinde Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezince (ÖSYM) düzenlenen Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı'ndan (YDS) ve Yükseköğretim Kurulunca yapılan YÖKDİL'den en az 80 puan veya ÖSYM Eş Değerlik Tablosunda yer alıp YDS ve YÖKDİL sınavlarındaki asgari başarı puanına tekabül eden asgari puan alma şartı aranır. Ancak Yönetmelik tarihinden önceki başvurular için tabi olunan mevzuattaki puan şartı aranır.

(3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndekiler hariç olmak üzere yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarının Türk Dili ve Edebiyatı, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları gibi Türkçeye ilgili programlarından alınan diplomalara, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen eşdeğer alanlarda yapılan sınavda başarılı olunması hâlinde diploma denklik belgesi düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denklik Kararı Alınmasından Sonra Yapılacak İşlemler

Kurul sonrası işlemler

MADDE 18 – (1) Kurul sonrası mezuniyet veya diploma denklik belgesi düzenlenmesine ilişkin alınan kararların takibi, Daire Başkanlığı tarafından yapılır.

(2) Mezuniyet denklik belgesi A4 kağıdı ebatında mavi renkte, diploma denklik belgesi ise A4 kağıdı ebatında beyaz renktedir. Mezuniyet denklik ve diploma denklik belgeleri kuşe kağıda, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı logolu, sol alt köşesinde seri numarası ve arka yüzünde kimlik bilgilerinin doldurulacağı alan olacak şekilde basılır.

(3) Yanlış veya hatalı basım hallerinde belgenin ön yüzü kırmızı keçeli kalem ile imzanın da üzerine denk gelecek şekilde çizilerek "İPTAL" ibaresi ile iptal gerekçesi ve yeni düzenlenen diploma denklik belgesinin seri numarası yazılır. İptal edilen mezuniyet ve diploma denklik belgesi atılmaz, imha edilmez, seri numaraları kaydedilerek daire başkanlığında muhafaza edilir.

(4) Diploma denklik belgesinin Kurul kararı ile iptali halinde, düzenlenmiş olan diploma denklik belgesi başvuru sahibinden istenir ve belgenin iptal edildiği, yükseköğretim kurumlarına, kamu kurum ve kuruluşlarına ve ilgili dairelere iptal gerekçesi ile 30 (otuz) gün içinde bildirilir.

(5) Mezuniyet denklik ve diploma denklik belgesi Daire Başkanı ve Genel Sekreter Yardımcısının parafından sonra yetkili Başkan Vekili tarafından imzalanır.

(6) Mezuniyet denklik ve diploma denklik belgesi Yükseköğretim Kurulundan çıkış tarih ve sayısı alınmış üst yazı ekinde başvuru sahibine veya resmi vekâletnameye sahip vekiline imza karşılığında daire başkanlığında elden teslim edilir.

Belgelerin asıl ve gerçeğe aykırı olma durumu

MADDE 19 –(1) Mezuniyete ilişkin belgelerin asıl ve gerçeğe uygun olmadığı, üzerinde tahrifat yapıldığı veya ilgili kişiye ait olmadığı tespit edilenlerin başvurusu reddedilerek haklarında yasal işlem yapılmak üzere Cumhuriyet Başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulur.

(2) Yükseköğretim Kuruluna başvuru yapılmamış ancak sahte olduğu adli ve idari makamlarca bildirilen ve Yükseköğretim Kurulu tarafından ilgili resmi makamlardan temin edilen bilgi ve belgeler uyarınca sahte olduğu anlaşılan diploma sahipleri hakkında yasal işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Tanıma ve Denklik Komisyonu
Komisyonun toplantı ve karar usulü

MADDE 20 – (1) Komisyon haftada en az bir kez ve Kurul toplantılarından önce toplanır.

(2) Komisyonun sekretaryasını daire başkanlığı yürütür.

(3) Komisyon salt çoğunluk ile toplanır, her bir başvuru dosyasını münferiden inceler ve görüşlerini oy birliği ile alır.

(4) Toplantı sonucunda Komisyonun nihai görüşüne dayanarak daire başkanlığınca hazırlanan raporlar üyeler tarafından imzalanır.

(5) Komisyon, Yönetmelik hükümlerine göre yurt dışı yükseköğretim kurumlarını tanıma sürecine dair gerekirse yerinde inceleme yapma ve yaptırma yetkisini haizdir. Yerinde yapacağı inceleme sonucuna ilişkin gerekçeli raporunu hazırlar ve nihai karar verilmek üzere Kurula sunar.

ALTINCI BÖLÜM
Bilim Alanı Danışma Komisyonları

Bilim alanı danışma komisyonlarının oluşumu

MADDE 21 – (1) Bilim Alanı Danışma Komisyonu, yükseköğretim kurumlarının ilgili programlarında görev yapan en az doktor öğretim üyesi unvanına sahip öğretim üyeleri arasından iki yıllık süreyle Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından görevlendirilen en az beş üyeden oluşur.

(2) Bilim Alanı Danışma Komisyon Başkanı Komisyon üyeleri arasından Komisyon tarafından seçilir.

(3) Görev süresi biten üye aynı usulle yeniden görevlendirilebilir. Herhangi bir nedenle boşalan üyelik için, aynı usulle görevlendirme yapılır.

(4) Görev alanı ile ilgili etik ve hukuk kurallarına aykırı tutumu ve eylemi tespit edilen Bilim Alanı Danışma Komisyonu üyesinin görevi, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının bu konudaki kararının kendisine tebliği ile sona erer.

Bilim alanı danışma komisyonunun bağımsızlığı

MADDE 22 – (1) Bilim Alanı Danışma Komisyonu, dosyaların akademik inceleme ve araştırmalarında tamamen bağımsızdır.

Bilim alanı danışma komisyonunun görevleri

MADDE 23–(1) Bilim Alanı Danışma Komisyonunun görevleri şunlardır:

- a) Başvuru dosyasının içerik incelemesini yaparak alınan eğitime ilişkin Türk yükseköğretim sisteminde eş değer program karşılığını tespitini etmek.
- b) Öğrenim derece ve düzeyini belirlemek.
- c) Denklik talebinin reddi, doğrudan denklik verilmesi, SYBS işlemlerine tabi tutulması veya dosyanın iadesi hususlarında görüş bildirmek.
- d) İnceleme, araştırma ve raporlandırma kapsamında gerekli diğer işlemleri yapmak.
- e) Başvuru dosyasının içerik incelemesi sonucunda incelemeye esas olabilecek başkaca bilgi ve belge talebinde bulunmak.

Bilim alanı danışma komisyonunun toplantı ve çalışma usul ve esasları

MADDE 24 – (1) Bilim Alanı Danışma Komisyonu, en az 3 üye ile ayda en az bir kez toplanır ve katılanların salt çoğunluğu ile görüş oluşturur.

(2) Bilim Alanı Danışma Komisyonu üyeleri çalışmalarını bizzat yürütür. Başvuru sahibinin almış olduğu eğitimin düzey ve içeriği ile alan tespitinde kanaat oluşmadığı durumlarda yükseköğretim kurumlarından görüş alabilir. Ancak Bilim Alanı Danışma Komisyonu bu görüş ile bağlı değildir.

(3) Bilim Alanı Danışma Komisyonunun inceleme sürecinde yapacağı her türlü yazışma, Daire Başkanlığı tarafından yapılır.

(4) Bilim Alanı Danışma Komisyonunun çalışma usul ve esasları her alan için oluşturulmuş kendi yönergeleri ile belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Mezuniyet veya Diploma Denklik Belgesinin Teslimi, Kaybedilmesi, Tahribatı

Mezuniyet denklik veya diploma denklik belgesinin teslimi

MADDE 25 – (1) Başvuruya ilişkin denklik kararı alınması halinde mezuniyet denklik veya diploma denklik belgesi, bir üst yazı ekinde başvuru sahibine veya yetkili makamlarca düzenlenen resmî vekâletnameye sahip kişiye imza karşılığında daire başkanlığında elden teslim edilir.

Mezuniyet denklik veya diploma denklik belgesinin kaybedilmesi veya tahribatı

MADDE 26 – (1) Mezuniyet denklik veya diploma denklik belgesini kaybedenlere, bu belgelerin ikinci nüshası verilmez. Ancak ilgililere veya resmî vekâletnameye sahip vekillerine, geçmişte söz konusu belgelerden birinin verildiğini tevsik eden “İlgili Makama” başlıklı yazı verilir.

(2) Mezuniyet denklik veya diploma denklik belgesinin kaybedilmesi halinde; ilgililer ülke çapında yayımlanan ve dağıtımı yapılan ulusal bir gazetede kayıp ilanı verir. “Kayıp Mezuniyet Denklik Belgesi” veya “Kayıp Diploma Denklik Belgesi” başlığını taşıyan bu ilanda adı geçen belgenin Yükseköğretim Kurulundan alındığının belirtilmesi gerekir.

(3) Daire Başkanlığına verilecek başvuru dilekçesine, yukarıda usulü belirtilen kayıp ilanının çıktığı gazetenin aslı, nüfus cüzdanı/kimlik kartı sureti ve işlem ücretinin yatırıldığını gösterir banka dekontunun aslı eklenir.

(4) Kayıtlar göz önünde tutularak başvuru incelenir, başvurunun eski kayıtlarla eşleşmesi halinde kaybedilen belgeyi tevsik eden “İlgili Makama” başlıklı ve eski denklik belgesinde yer alan bilgileri içeren belge hazırlanır. Hazırlanan belge Genel Sekreter tarafından imzalanır.

(5) Kimlik ve başvuruya esas teşkil eden bilgilerin korunması kaydıyla; tahrip olan mezuniyet denklik ve diploma denklik belgesinin yerine yenisi hazırlanmaz. Birinci fıkradaki işlem tesis edilir. Talepte bulunan başvuru sahibinin talebe ilişkin dilekçesine, tahrip olan belge aslı, nüfus cüzdanı sureti ve işlem ücretinin yatırıldığını gösterir banka dekontunun aslını ekleyerek Daire Başkanlığına başvurur. Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan “İlgili Makama” başlıklı yazı Genel Sekreter tarafından imzalanır.

Düzenlenen mezuniyet denklik veya diploma denklik belgesinde sehven yapılan hatalar

MADDE 27 – (1) Mezuniyet denklik veya diploma denklik belgesindeki sehven hataları düzeltmede mahiyetine göre işlem yapılır. Akademik esaslara yönelik hatalar müteselsil komisyon ve kurullar tarafından, idari hatalar ise müteselsil idari organlar tarafından düzeltilir. Belgenin iptalini gerektirmesi halinde iptal edilen mezuniyet denklik veya diploma denklik belgesi atılmaz, imha edilmez, seri numaraları kaydedilerek Daire Başkanlığında muhafaza edilir.

Nüfus hüviyet cüzdanında/T.C. kimlik kartında sonradan mahkeme kararıyla yapılan değişiklik

MADDE 28 – (1) Başvurusu sahibinin başvuru esnasından beyan ettiği ve mezuniyet veya diplomasında bulunan kimlik bilgilerine göre düzenlenen mezuniyet denklik veya diploma denklik belgesinin başvuru sahibine tesliminden sonra kimlik bilgilerinde olabilecek herhangi bir değişiklik halinde Yükseköğretim Kurulunca düzenlenmiş ve teslim edilmiş belge üzerinden yeniden bir değişiklik yapılmaz.

Başvuru sahibinin ölümü

MADDE 29 – (1) Mezuniyet denklik veya diploma denklik başvurusunun inceleme süreci tamamlanmadan başvuru sahibi ölürse bu belge(ler) yazılı talepleri hâlinde yasal mirasçılara verilir. Başvuru sahibinin devletten başka yasal mirasçısı yoksa belge(ler) Yükseköğretim Kurulu arşivinde muhafaza edilir.

Diploma tanıma ve denklik arşivi

MADDE 30– (1) Tanıma ve denklik başvurularına ilişkin bilgi ve belgeler Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik kapsamında Daire Başkanlığı arşivlerinde saklanır.

Yürürlük

MADDE 31 – (1) Bu usul ve esaslar, Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32– (1) Bu usul ve esasları Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.